

Beste mensen,

Volgens sommige exegeten is het evangelie van Marcus geschreven als een cirkel: het begin roept het einde op, het einde wijst terug naar het begin. Aan het lezen van dit evangelie komt dus nooit een eind. Je wordt altijd uitgenodigd weer vooraan te beginnen om een (nog) diepere laag in het verhaal te ontdekken. Dit inzicht maak ik vandaag thema van de overweging.

Ook ons hele leven kent een cirkelgang. In de joodse mystiek is dat verwoord als: Van God zijn we uitgegaan, (geboren) naar God keren we terug. Deze twee cirkelbewegingen staan vandaag ter overweging.

Een fijne en goede zondag en een vriendelijke groet
Hans

DERDE ZONDAG DOOR HET JAAR B

Zojuist hoorde u de eerste bladzijde van het evangelie van Marcus voorlezen. Marcus begint zijn verhaal op een heel wonderlijke manier, maar het slot roept nog veel meer verbazing op. Dat einde is namelijk heel abrupt en onverwacht: vrouwen vluchten weg van het lege graf. Zo ontzet zijn ze en van vrees bevangen, dat ze niemand iets vertelde over wat ze daar bij en in dat graf gezien en gehoord hadden.

De jongeman, die in het graf zat, had hun nog zo beloofd, dat ze Jezus zouden ontmoeten in Galilea, maar een verhaal over die voorspelde ontmoeting is in dit evangelie in geen velden of wegen te bekennen. Met de belofte van die naamloze man en de verbijstering van de vluchtende vrouwen zet Marcus - tot ieders verwondering - een dikke punt achter zijn werk als evangelist.

Er zijn exegeten, die vermoeden, dat het verhaal geschreven is als één grote cirkelbeweging. Dat - literair gezien - die figuur in het graf tegen de lezer zegt: lieve lezer, begin mijn evangelie nog eens van voor af aan te lezen, vanaf de episode in Galilea, dan zul daar - in de tekst - de Verrezen Heer in levende lijve ontmoeten, dat belof ik je!

En dat doen we vandaag. We beginnen voor de tweede (of de zoveelste) keer dit evangelie (opnieuw) te lezen en we stoten daarbij op de veelbelovende zin: Toen Johannes (de Doper) was overgeleverd, kwam Jezus Galilea binnen... Met de zin van de man in het graf nog in onze oren, krijgen die woorden een diepe lading. Hij - die opgestaan is ten leven - staat hier vóór ons. Hij zegt nú (in de tegenwoordige tijd), Heden is de tijd vervuld; Vandaag is voor jullie het koningschap van God nabij gekomen, leef daarom bewust, keer je om en vertrouw je toe aan dat Goede Nieuws.

Dit plechtige ogenblik is door Marcus zorgvuldig voorbereid. Allerlei woorden en situaties uit de slotakkoorden van het evangelie 'rijmen' a.h.w. op woorden en situaties van het begin. Ik noem er een paar:

- De hoofdman onder het kruis riep uit: waarlijk deze mens was de *Zoon van God*. Marcus begon zijn boek ook met: *Zoon van God*. Hij schrijft: Begin van het Goede Nieuws van Jezus Christus, *Zoon van God*.
- Jezus boog het hoofd en gaf *de Geest*. Deze zin echoot de gebeurtenis aan de Jordaan in het begin, over *de Geest* die op Hem neer daalde.
- Het voorhangsel in de tempel *scheurde* van boven tot onder *open*, én de hemelen *scheurden open* toen Jezus door Johannes gedoopt werd.

Zo wil ook de liturgie in het jaar 2015 op de gewone zondagen het evangelie van Marcus lezen: niet zozeer als informatie over wat er 2000 jaar geleden gebeurd zou zijn, maar veeleer als getuigenis van de Levende Heer, die zich *in het hier en nu* richt tot ieder van ons met zijn boodschap van liefde en bevrijding.

Zo zegt hij ons vandaag toe: het Koningschap van God is vlakbij! Als geloofsgemeenschap-in-Bennekom kan dat koningschap van God nu al in jullie midden werkelijkheid worden. Weliswaar op twee voorwaarden. (1) dat jullie je omkeren; en (2) dat jullie je met hart en ziel toevertrouwen aan het goede nieuws van het evangelie. Maat och... het is vlakbij!

Wat betekent dat, 'je omkeren'? Gewoonlijk vertalen we hier: 'bekeren'. Maar het woord 'bekeren' geeft niet helemaal goed weer wat Jezus vermoedelijk gezegd heeft. Zijn woord klonk als 'tesjoeva'.

Tesjoeva verwijst naar een heel diepe, religieuze werkelijkheid. Een mystieke werkelijkheid zelfs, die we ook kennen uit het evangelie van Johannes. Het woord tesjoeva verwijst namelijk naar de uitspraak: 'van God ben ik gekomen, naar God keer ik terug'.

Precies zoals we in het evangelie van Marcus gezien hebben, geschiedt ook een mensenleven als één grote cirkelgang: van God zijn we uitgegaan, naar God keren we terug. Tesjoeva wil voor ons als Christenen niets anders zeggen dan: zó wil ik mijn leven gestalte geven. Daarbij is Jezus mijn leraar. Zijn evangelie, zijn woord, zijn levenswandel is mij tot richtsnoer. Zijn terugkeer naar de Vader, wil ook ik tot mijn levensgang maken.

Wanneer we vandaag de eerste bladzijde van het evangelie van Marcus hebben open geslagen, zijn we te gelijkertijd geconfronteerd met de laatste pagina, het narratief van zijn dood. Nadenkend over waar wij ten diepste vandaan komen, doemde onmiddellijk het einde op van onze levensreis.

Aan het begin en einde van beide cirkels
staat Jezus,
gids en leidsman ten leven,
ons tot troost
tot steun en toeverlaat.